

«Қазақстан Халқына» қоғамдық қоры

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

*2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін,
тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебімен қоса*

МАЗМҰНЫ

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

Шоғырландырылған қаржылық есептілік

Жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп	1
Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп	2
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп	3
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп	4
Шоғырландырылған қаржылық есептілікке ескертпелер	5-19

Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі

«Қазақстан Халқына» қоғамдық қорының Қатысушыларына, Қамқоршылық кеңесі мен Басшылығына

Пікір

Біз «Қазақстан Халқына» қоғамдық қорының (бұдан әрі -«Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік, әрі оған 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есеп, жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есеп, көрсетілген күнге аяқталған жыл үшін капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп және ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп, сондай-ақ есеп саясатының маңызды ережелері туралы ақпаратты қоса алғанда, шоғырландырылған қаржылық есептілікке жасалған ескертпелер жатады.

Біздің пікірімізше, қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілік барлық елеулі қатынастарда 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржылық жағдайын, сондай-ақ көрсетілген күнге аяқталған жыл ішіндегі ақша қаражатының қозғалысы мен қаржылық нәтижелерін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (ХҚЕС) сәйкес дұрыс бейнелейді.

Пікірді білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Осы стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз одан әрі біздің есебіміздің «Аудитордың қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі» бөлігінде сипатталған. Біз Бухгалтерлерге арналған халықаралық этика стандарттары жөніндегі кеңес (БХЭСК) қабылдаған Кәсіпқой бухгалтерлер этикасының халықаралық кодексіне (БХЭСК Кодексі) (халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) және біздің шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудитіне Қазақстан Республикасында қолданылатын этикалық талаптарға сәйкес Топқа қатысты біз тәуелсізбіз және біз осы талаптар мен БХЭСК Кодексіне сәйкес басқа да этикалық міндеттерді орындадық.

Біз алынған аудиторлық дәлелдер өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылады деп пайымдаймыз.

Басшылықтың және Қамқоршылық кеңесінің шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ХҚЕС-ке сәйкес жасалуы және шынайы ұсынылуы үшін әрі басшылық шынайы емес әрекеттердің немесе қатенің салдарынан маңызды бұрмалануы жоқ қаржылық есептілікті дайындау үшін қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесі үшін жауапкершілік көтереді.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде басшылық Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алу қабілетін бағалау үшін, тиісті жағдайларда қызметтің үздіксіздігіне қатысты мәліметтердің ашылып көрсетілуі үшін және басшылық Топты таратқысы келген, басшылықтың қызметін тоқтатқысы келген жағдайларды немесе оның мұндай әрекеттерге іс жүзіндегі баламасы болмай қалған жағдайларды қоспағанда, есептіліктің қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалдың негізінде жасалуы үшін жауапкершілік көтереді.

Қамқоршылық кеңес Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінің дайындалу процесін қадағалау үшін жауапкершілік көтереді.

Аудитордың шоғырландырылған қаржылық есептіліктің аудиті үшін жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз шоғырландырылған қаржылық есептілік бүтіндей адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан және біздің пікірімізді қамтитын аудиторлық есепті шығаруда елеулі бұрмалануларды қамтымайды деген ақылға қонымды сенімдікке қол жеткізу болып табылады. Ақылға қонымды сенімділік сенімділіктің жоғары дәрежесін білдіреді, бірақ Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілген аудит елеулі бұрмалану бола қалғанда оны әрдайым анықтайтындығының кепілдігі болып табылады. Бұрмаланулар адал емес әрекеттердің немесе қателердің нәтижесі болуы мүмкін және егер олар жеке-жеке немесе жиынтығында осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің негізінде қолданылатын пайдаланушылардың экономикалық шешімдеріне әсер етуі мүмкін деп негізделген күйде пайымдауға болса, елеулі болып есептеледі.

Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргізілетін аудиттің шеңберінде біз кәсіпқой пайымдауды қолданып, бүкіл аудиттің бойына кәсіптік скептицизмді сақтап қаламыз. Сонымен бірге, біз келесіні орындаймыз:

- ▶ адал емес әрекеттердің немесе қателердің салдарынан болған шоғырландырылған қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтап, бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық процедураларды жасаймыз; өз пікірімізді білдіру үшін негіздеме ретінде болуы үшін жеткілікті әрі лайықты болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Қателердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмауы тәуекеліне қарағанда, жоғарыдағы адал емес әрекеттердің нәтижесінде елеулі бұрмаланудың анықталмай қалу тәуекелі, өйткені адал емес әрекеттерге сөз байласу, алдау, қасақана жіберіп қою, ақпараттың дұрыс ұсынылмауы немесе ішкі бақылау жүйесін айнала жасалған амалдар кіруі мүмкін;
- ▶ Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі туралы пікірді білдіру мақсатында емес, жағдайларға сәйкес келетін аудиторлық процедураларды әзірлеу мақсатында, аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін түсінеміз;
- ▶ қолданылатын есеп саясатының лайықты сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің және тиісті ақпараттың ашылып көрсетілу негізділігін бағалаймыз;
- ▶ басшылықтың қызметтің үздіксіздігі туралы жорамалды қолдану заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз және түскен аудиторлық дәлелдердің негізінде Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінде айтарлықтай күмән туғыза алатын оқиғаларға немесе талаптарға орай елеулі белгісіздіктің бар екендігі туралы тұжырым жасаймыз. Егер де біз елеулі белгісіздіктің болуы туралы тұжырымға келетін болсақ, біз өзіміздің аудиторлық есебімізде шоғырландырылған қаржылық есептілікте ақпараттың тиісінше ашылып көрсетілуіне назар аудартуымыз керек немесе егер ақпараттың осылайша ашылып көрсетілуі лайықты болып табылмаса, пікірімізді түрлендіру керек. Біздің тұжырымдар аудиторлық есебіміз жасалған күнге дейін түскен аудиторлық дәлелдерге негізделген. Дегенмен келешек оқиғалар немесе талаптар Топтың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылып қалуына әкеп соқтыра алады;
- ▶ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің бүтіндей ұсынылуын, оның құрылымы мен мазмұнын бағалаймыз, оған қоса ақпаратты ашып көрсету, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептіліктің оның негізінде болған операциялар мен оқиғаларды олардың шынайы ұсынылуын қамтамасыз ететіндей етіп ұсынылатындығын бағалаймыз.
- ▶ шоғырландырылған қаржылық есептілік туралы пікірді білдіру үшін ұйымның қаржылық ақпаратына және Топ ішіндегі шаруашылық қызметке қатысты жеткілікті болатын лайықты аудиторлық дәлелдерді аламыз. Біз жалпы басшылық ету, бақылау және Топ аудитінің жүргізілуі үшін жауап береміз. Біз аудиторлық пікіріміз үшін жеке дара жауапты болып табыламыз.

Біз Қамқоршылық кеңестің назарына, өзгесінен басқа, аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері туралы, сондай-ақ аудит нәтижелері бойынша елеулі ескертулер туралы, оның ішінде егер біз аудит процесінде ондайларды анықтасақ, ішкі бақылау жүйесінің едәуір кемшіліктері туралы ақпаратты жеткізе отырып, онымен ақпараттық өзара әрекеттесуді жүзеге асырамыз.

„Эрнст энд Янг“ ЖШС

Адиль Сыздыков
Аудитор

Аудитордың 2013 жылғы 23 желтоқсандағы
№ МФ-0000172 біліктілік куәлігі

050060, Қазақстан Республикасы, Алматы қ.
Әль-Фараби даңғылы, 77/7, «Есентай Тауэр» ғимараты

2024 жылғы 25 сәуір

Рустамжан Сағаров
«Эрнст энд Янг» ЖШС-тің
Бас директоры

Қазақстан Республикасының аумағында
аудиторлық қызметпен айналысуға арналған
мемлекеттік лицензия сериясы МФЮ - 2,
№ 0000003, Қазақстан Республикасы Қаржы
Министрлігімен 2005 жылы 15 шілдеде
берілді

ЖИЫНТЫҚ КІРІС ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен	Ескерт.	2023 жыл	2022 жылғы
			14 қаңтар (құрылған күні) мен 31 желтоқсан аралығындағы кезең үшін
Кірістер			
Садақадан түскен кірістер	5	110.837.672	131.786.022
Қаржылық кірістер	6	15.386.664	12.266.342
Басқа да кірістер		3.966	4.547
Кірістер жиыны		126.228.302	144.056.911
Шығыстар			
Қайырымдылыққа жұмсалған шығыстар	7	(59.051.472)	(23.944.035)
Күтілетін кредиттік зияндар бойынша резервті (түзету)/есептеу		272.483	(492.760)
Жалпы және әкімшілік шығыстар	8	(609.441)	(222.413)
Қаржыландыру бойынша шығындар	13	(124.650)	—
Басқа да шығыстар		—	(85.440)
Шығыстар жиыны		(59.513.080)	(24.744.648)
Оң бағамдық айырма, нетто		638.960	11.538
Салық салынғанға дейінгі пайда		67.354.182	119.323.801
Табыс салығы бойынша шығыстар		—	—
Кезеңдегі таза пайда		67.354.182	119.323.801
Кезеңдегі басқа да жиынтық кіріс		—	—
Кезеңдегі жиынтық кіріс жиыны		67.354.182	119.323.801

Басқарма Төрағасы

Бас бухгалтер

Б.Б. Жәмішев

Д.К. Асқанбаева

ҚАРЖЫЛЫҚ ЖАҒДАЙ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Мың теңгемен	Ескер т.	2023 жылғы 31 желтоқсан	2022 жылғы 31 желтоқсан
Активтер			
Айналымнан тыс активтер			
Негізгі құралдар		13.842	354
Материалдық емес активтер		147	74
Айналымнан тыс активтер жиыны		13.989	428
Айналымдағы активтер			
«Самұрық-Қазына ҰӘҚ» АҚ-нан алынуға жататын қайырымдылық қаражаты	9	45.963.729	—
Төленген аванстар	10	13.585.695	1.972.211
Басқа да айналымдағы активтер		4.866	6.044
Банк салымдары	11	29.867.842	39.742.499
Ақша қаражаты мен оның баламалары	12	103.176.572	78.044.045
Айналымдағы активтер жиыны		192.598.704	119.764.799
Активтердің жиыны		192.612.693	119.765.227
Таза активтер			
Таза активтер		186.677.983	119.323.801
Таза активтер жиыны		186.677.983	119.323.801
Міндеттемелер			
Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Сауда және басқа да кредиторлық берешек	13	1.582.702	—
Ұзақ мерзімді міндеттемелер жиыны		1.582.702	—
Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Сауда және басқа да кредиторлық берешек	13	4.352.008	258.547
Дербес табыс салығы бойынша міндеттемелер		—	182.879
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны		4.352.008	441.426
Міндеттемелер жиыны		5.934.710	441.426
Таза активтер мен міндеттемелер жиыны		192.612.693	119.765.227

Басқарма Төрағасы

Бас бухгалтер

Б.Б. Жәмішев

Д.К. Асқанбаева

ТАЗА АКТИВТЕРДЕГІ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін

Мың теңгемен

Таза активтер

2022 жылғы 14 қаңтарға (құрылған күні)

—

Кезеңдегі таза пайда

119.323.801

Кезеңдегі жиынтық кіріс жиыны

119.323.801

2022 жылғы 31 желтоқсанға

119.323.801

Бір жылғы таза пайда

67.354.182

Бір жылғы жиынтық кіріс жиыны

67.354.182

2023 жылғы 31 желтоқсанға

186.677.983

Басқарма Төрағасы

Бас бухгалтер

Б.Б. Жәмішев

Д.К. Асқанбаева

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР**2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін****1. ҚОР ТУРАЛЫ АҚПАРАТ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТІҢ НЕГІЗГІ БАҒЫТТАРЫ**

«Қазақстан Халқына» қоғамдық қоры (бұдан әрі мәтін бойынша – «Қор») Қазақстан Республикасында 2022 жылғы 14 қаңтарда Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмасы нәтижесінде құрылды. Қор Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Есіл ауданы, Қабанбай батыр даңғылы, 6/1 ғимарат мекенжайы бойынша тіркелген.

«Қоғамдық бақылау және мониторинг» республикалық қоғамдық бірлестігі, «Менің Атамекенім» ҚБ, Э.А. Алиева және Б.М. Байғалиева Қордың құрылтайшылары болып табылады. Қамқоршылық кеңес Қордың жоғары басқару органы болып табылады және Қор қызметінің оның жарғылық мақсаттарына сәйкестігін бақылауды жүзеге асырады. Қордың атқарушы органы - Басқарма болып табылады.

Қордың қызметі келесідей:

- Денсаулық сақтау, білім беру, әлеуметтік қолдау, мәдениет және спорт салаларында қайырымдылық көмек көрсету;
- Азаматтардың рухани, танымдық және өзге де гуманистік қажеттіліктерін қалыптастыру және қанағаттандыру үшін қоғамдық денсаулық, білім, ғылым, мәдениет, өнер, ағарту салаларындағы қайырымдылық жобаларын іске асыру;
- Республикада қайырымдылық мәдениетін дамыту, қоғамның, бизнестің және мемлекеттің қайырымдылыққа сенімін нығайту, қайырымдылықтың барлық субъектілерінің ымырасы;
- Төтенше жағдайлар кезінде және төтенше жағдай режимін енгізу кезінде Қазақстан Республикасының зардап шеккен халқына көмек көрсету;
- Қазақстан Республикасының аумақтық тұтастығы мен қауіпсіздігін қорғау кезінде құқық қорғау органдары, арнаулы органдар қызметкерлерінің, әскери қызметшілердің, ауыр жараланғандардың және қаза тапқан деп танылғандардың отбасыларын қолдау;
- Қордың басқару органдарының шешімдеріне сәйкес өзге де қайырымдылық көмек.

Қор «Endowment Qazaqstan Halqyna» Нысаналы капиталды (эндаументті) басқару жөніндегі компания» корпоративтік қордың (бұдан әрі мәтін бойынша – «Эндаумент қоры») жалғыз құрылтайшысы болып табылады. Эндаумент қоры Қазақстан Республикасында 2023 жылғы 6 наурызда құрылды және Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Есіл ауданы, Қабанбай батыр даңғылы, 6/1 ғимарат мекенжайы бойынша тіркелді. Эндаумент қорын құрудың мақсаты - нысаналы капиталды (эндаументті) қалыптастыру, одан түсетін кірісті «Қазақстан Халқына» қоғамдық қорының Білім беру гранттары» қайырымдылық бағдарламасын қаржыландыруға бөлу.

Топтың және Эндаумент қорының (бірілесіп «Топ») 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жылғы шоғырландырылған қаржылық есептілігін шығаруды Басқарма Төрағасы мен Бас бухгалтер 2024 жылғы 25 сәуірде бекітті.

2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланылған есеп саясатының негізгі аспектілері төменде келтірілген. Бұл есеп саясаты, егер өзгесі көрсетілмесе, көрсетілген кезеңдердің барлығы үшін бірізді етіп қолданылды.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау негізі

Бұл шоғырландырылған қаржылық есептілік Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына («ХКЕС») сәйкес әзірленді. Қаржылық есептілік, есеп саясатында және осы шоғырландырылған қаржылық есептіліктің ескертпелерінде сипатталғанды қоспағанда, бастапқы күн бойынша есепке алу қағидатына сүйене отырып әзірленді. Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік теңгемен берілген және егер өзгесі көрсетілмесе, барлық мәндері мыңға дейін дөңгелектенген.

Шоғырландырылған қаржылық есептілікті ХКЕС-ке сәйкес дайындау елеулі есептік бағалауды қолдануды талап етеді, сондай-ақ басшылықтан есеп саясатын қолдану барысында жол берулер бойынша пікір қолдануды талап етеді. Жоғары күрделілік деңгейі мен жол берулерді қолдануды қамтитын қолданылу саласы, сондай-ақ бағалау мен жол берулерді қолдану шоғырландырылған қаржылық есептілік үшін елеулі болып табылатын салалар 3-ескертпеде ашылған.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**2. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ НЕГІЗІ (жалғасы)****Шоғырландырылған қаржылық есептілікті дайындау негізі (жалғасы)***Операциялық орта*

Бүтіндей алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасы дамып жатқан нарықтарға тән болатын кейбір ерекшеліктерді танытуын жалғастыруда. Әсіресе ол мұнай мен газ бағасының және ел экспортының негізгі бөлігін құрайтын басқа да минералды шикізат бағасының құбылуына сезімтал келеді. Бұл ерекшеліктерге елден тыс жерлерде еркін айырбасталмайтын ұлттық валютаның болуы және бағалы қағаздар нарығы өтімділігінің төмен деңгейі жатады, бірақ олармен шектелмейді. Өнірде сақталып отырған саяси шиеленіс, айырбастау бағамының волатильділігі, өтімділіктің төмендеуін және халықаралық қаржыландыруды тартуда қиындықтардың пайда болуын қоса алғанда, Қазақстан Республикасының экономикасына теріс әсерін көрсетті және көрсетуін жалғастыра алады.

Шетел валюталарын қайта есептеу

Шоғырландырылған қаржылық есептілік Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінің функционалды валютасы мен оны білдіру валютасы болып табылатын қазақстандық теңгемен (бұдан әрі мәтін бойынша - «теңге») білдірілген. Шетел валюталарындағы операциялар бастапқыда операцияның жасалу күніне қолданылатын бағам бойынша функционалды валютада ескеріледі. Шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелер есепті күнге қолданылатын функционалды валютаның бағамы бойынша қайта есептеледі. Барлық бағамдық айырмалар жиынтық кіріс туралы есепке қосылады.

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ**Активтер мен міндеттемелерді айналымдағы/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді етіп жіктеу**

Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепте Топ активтер мен міндеттемелерді олардың айналымдағы/қысқа мерзімді және айналымнан тыс/ұзақ мерзімді етіп жіктелуінің негізінде ұсынады. Актив мына жағдайларда, егер:

- Оны сату болжанса немесе ол әдеттегі операциялық циклдің шеңберінде сатуға немесе тұтынуға арналса;
- Ол негізінен сауда жасау мақсаттары үшін арналса;
- Оны есепті кезең аяқталғаннан кейін он екі айдың ішінде өткізу болжанса; немесе
- Есепті кезең аяқталғаннан кейін кем дегенде он екі айдың ішінде міндеттемелерді өтеу үшін пайдалануға немесе айырбастауға шектеулер болған жағдайларды қоспағанда, ол ақша қаражаты немесе оның баламаларын білдіреді.

Барлық басқа активтер айналымнан тыс ретінде жіктеледі.

Міндеттеме қысқа мерзімді болып табылады, егер:

- Оны әдеттегі операциялық циклдің шеңберінде өтеу болжанса;
- Ол негізінен сауда жасау мақсаттары үшін ұсталса;
- Ол есепті кезең аяқталғаннан кейін он екі айдың ішінде өтелуге тиіс болса; немесе
- Топтың есепті кезең аяқталғаннан кейін кем дегенде он екі айдың ішінде міндеттемелердің өтелу мерзімін ұзартуға сөзсіз құқығы болмаса, айналымдағы болып табылады.

Топ барлық басқа міндеттемелерді ұзақ мерзімді ретінде жіктейді.

Кейінгі қалдырылған салық активтері мен міндеттемелер айналымнан тыс/ұзақ мерзімді активтер мен міндеттемелер ретінде жіктеледі.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Қаржылық жағдай туралы есептегі ақша қаражаты мен қысқа мерзімді депозиттерге банктердегі ақшалай қаражат және өтеу мерзімі 3 ай немесе одан аз болатын, белгілі бір ақша қаражатының сомаларына оңай айырбасталатын және құнның өзгеруіне елеусіз тәуекелге ұшырайтын қысқа мерзімді өтімділігі жоғары депозиттер жатады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Төленген аванстар

Төленген аванстар төленген сомалардың құны бойынша қаржылық есептілікте көрсетіледі. Топтың аванстары қайырымдылық көмек көрсету шеңберінде тауарларды жеткізу және (немесе) қызметтер көрсету үшін есептік төлемдер болып табылады. Алдын ала төлеуге жататын активтерді, тауарларды немесе қызметтерді Топ бұдан әрі алмайды.

Табыс салығы

Қазақстан Республикасы Салық кодексінің 289-бабына сәйкес өз қызметін қоғамдық мүдделерде жүзеге асыратын, табыс алу мақсаты жоқ және алынған таза кірісті қатысушылар арасында бөлмейтін ұйым депозиттер бойынша сыйақы түріндегі кірістер бойынша, депозитте орналастырылған ақша бойынша пайда болған теріс бағамдық айырма сомасынан оң бағамдық айырма сомасынан асып кету, өтеусіз алынған мүлік, оның ішінде қайырымдылық көмек, грант, демеушілік көмек, ақша және өтеусіз негізде алынған басқа да мүлік түріндегі кірістер бойынша корпоративтік табыс салығын салудан босатылды.

ҚҚС

Қазақстан Республикасы Салық кодексінің 394-бабына сәйкес, ҚР Азаматтық заңнамасына сәйкес қор нысанында құрылған коммерциялық емес ұйымның қайырымдылық көмегі шеңберінде өтеусіз негізде алынған тауарлар, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтер қосылған құн салығынан босатылады.

Кірістерді тану

Садақадан түскен кіріс

Топ қызметі «Қайырымдылық туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес қайырымдылық қызметін білдіреді.

Заңды және жеке тұлғалардан ерікті қайырымдылықтар мен қайырымдылық көмек

Заңды және жеке тұлғалардың ерікті қайырымдылықтары мен қайырымдылық көмегі демеушілік қайырымдылық жарналарымен ақшалай қаражатпен ұсынылады. Топқа жарналар ерікті сипатта болады. Жарналар алынған сәтте кіріс ретінде танылады.

«Самұрық-Қазына ҰӘҚ» АҚ тарапынан болған қайырымдылық көмек

«Самұрық-Қазына ҰӘҚ» АҚ тарапынан (бұдан әрі - «Самұрық-Қазына») болған қайырымдылық көмек «Самұрық-Қазына ҰӘҚ» АҚ-ның тиісті корпоративтік шешімдері қабылданған, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің («Самұрық-Қазына ҰӘҚ» АҚ жалғыз акционері) Топқа өткен қаржы жылының қорытындысы бойынша ақша қаражатын бөлу туралы қаулысына қол қойылған кезде кіріс ретінде танылады.

Мүлікті, сондай-ақ оған құқықтарды сыйға тарту, өсиет ету немесе өтеусіз беру

Мүлікті сыйға тартудан, өсиеттен немесе өтеусіз беруден түскен кіріс ол алынған сәттен бастап кіріс ретінде танылады және бастапқы құны бойынша бағаланады.

Қаржылық кіріс

Қаржылық кіріс банк салымдары мен ақша қаражаты қалдықтарының сыйақылары бойынша кірістерді білдіреді және пайыздардың есептелуіне қарай мойындалады (қаржы құралын болжамды пайдалану мерзімінің ішінде күтілетін келешек ақша ағындарын қаржы активінің таза баланстық құнына әкелетін тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша).

Шығыстар

Шығыстар пайда болу сәтіне ескеріледі және олар есептеу әдісінің негізінде жатқызылған кезеңде Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінде көрсетіледі.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)****Шығыстар (жалғасы)***Қайырымдылыққа жұмсалған шығыстар*

Топ өзінің максаттарына сәйкес келетін бағдарламалар мен жобаларды айқындайды, олардың шеңберінде қайырымдылық қызметін жүзеге асырады. Қайырымдылық көмек жеке тұлғаларға, бағдарламалар мен жобалардың үйлестірушілеріне және өнім жеткізушілеріне тікелей ақша аудару арқылы (шығыстарды өтеу бөлігінде) көрсетіледі. Атаулы көмек бойынша көрсетілген қайырымдылыққа жұмсалатын шығыстар төлем жасалған сәтте танылады.

Іске асырылатын бағдарламалар мен жобалар шеңберінде жасалған шарттар бойынша, егер тауарларды жеткізу немесе қызметтер көрсету жүзеге асырылған болса, қайырымдылық бойынша шығыстар да танылады.

Есепті күннен кейінгі оқиғалар

Есепті күнге болған шарттардың дәлелін ұсынатын есепті кезең аяқталғаннан кейін орын алған оқиғалар (түзетуші оқиғалар) Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінде көрсетіледі. Есепті кезең аяқталғанда болған және түзетуші оқиғалар болып табылмайтын оқиғалар, егер олар мәнді болса, шоғырландырылған қаржылық есептілікке арналған ескертпелерде ашылады.

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер

Топ 2023 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезеңдерге қатысты күшіне енетін бірқатар стандарттар мен түзетулерді алғаш рет қолданды, бірақ олар Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді. Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енген стандарттарды, түсіндірмелерді немесе түзетулерді мерзімінен бұрын қолданған жоқ. Жаңа стандарттардың, сондай-ақ түзетулер мен түсіндірмелердің тізімі төменде көрсетілген:

17 ХҚЕС (IFRS) - «Сақтандыру шарттары»

17 ХҚЕС (IFRS) «Сақтандыру шарттары» ақпаратты ашып көрсету мен бағалау, ұсыну және ашып көрсету мәселелерін қарастыратын сақтандыру шарттары үшін қаржылық есептіліктің жаңа ауқымды стандарты болып табылады. 17 ХҚЕС (IFRS) «Сақтандыру шарттары» 4 ХҚЕС-ті (IFRS) ауыстырады. 17 ХҚЕС (IFRS) оларды шығаратын ұйымның түріне қарамастан сақтандыру шарттардың барлық түрлеріне (яғни өмірді сақтандыру және өмірді сақтандырудан ерекшеленетін сақтандыру, тікелей сақтандыру және қайта сақтандыру шарттарына), сондай-ақ дискрециялық қатысу талаптарымен белгілі бір кепілдіктер мен қаржы құралдарына қолданылады. Қолданылу аясынан бірнеше ерекшелік бар. 17 ХҚЕС (IFRS) негізгі мақсаты сақтандыру шарттарын есепке алудың кешенді моделін ұсыну болып табылады, әрі ол сақтандырушылар үшін барынша тиімді әрі бірізді болып табылады және есепке алудың барлық маңызды жақтарын қамтиды. 17 ХҚЕС-тің (IFRS) негізінде келесімен толықтырылған ортақ модель жатыр:

- Тікелей қатысу талаптарымен сақтандыру шарттары үшін белгілі бір түрлендірулер (ауыспалы сыйақы әдісі);
- Жеңілдетілген тәсіл (сыйлықақыны бөлу негізіндегі тәсіл) негізінен қысқа мерзімді шарттарға арналған.

Жаңа стандарт Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді, өйткені ол қолданылмайды.

8 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер - «Бухгалтерлік бағалауды айқындау»

8 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулерде бухгалтерлік бағалардағы өзгерістер мен есеп саясатындағы өзгерістер және кателерді түзету арасындағы айырмашылық түсіндіріледі. Сонымен бірге, құжатта ұйымдардың бухгалтерлік бағаларды әзірлеу үшін өлшеу әдістерін және бастапқы деректерді қалайша пайдаланатындығы түсіндіріледі.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Жаңа стандарттар, түсіндірмелер және қолданыстағы стандарттар мен түсіндірмелерге түзетулер (жалғасы)

1 ХҚЕС-ке (IAS) және «Есеп саясаты туралы ақпаратты ашып көрсету» ХҚЕС-ті қолдану жөніндегі №2 іс жүзіндегі ұсынымдарға түзетулер

1 ХҚЕС-ке (IAS) және «Маңыздылық туралы пайымдауларды қалыптастыру» ХҚЕС-ті қолдану жөніндегі №2 іс жүзіндегі ұсынымдарға түзетулер ұйымдарға есеп саясаты туралы ақпаратты ашып көрсету кезінде маңыздылық туралы пайымдауды қолдануға көмектесетін нұсқаулық пен мысалдарды қамтиды. Түзетулер ұйымдарға ұйымдардың есеп саясатының «елеулі ережелерін» ашып көрсетуі туралы талапты есеп саясаты туралы «маңызды ақпаратты» ашып көрсету туралы талапқа ауыстыру есебінен, сондай-ақ ұйымдардың есеп саясаты туралы ақпаратты ашып көрсетуі туралы шешімдерді қабылдауы кезінде маңыздылық ұғымын қалайша қолдануы тиіс екендігіне қатысты нұсқаулықты қосу есебінен есеп саясаты туралы барынша пайдалы ақпаратты ашып көрсетуге көмектесуі тиіс.

Түзетулер Топтың есеп саясаты туралы ақпаратты ашуына әсер етті, бірақ Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіндегі кез келген баптарды бағалауға, тануға немесе ұсынуға әсер етпеді.

«Бір операцияның нәтижесінде туындайтын активтер мен міндеттемелерге байланысты кейінге қалдырылған салық» 12 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер

«Пайда салығы» 12 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер «Пайда салығы» 12 ХҚЕС-ке (IAS) сәйкес бастапқы тануға қатысты алып тастау аясын тарылтады, осылайша ол жалдау және пайдаланудан шығару бойынша міндеттемелер сияқты салық салынатын және шегерілетін уақыт айырмашылықтарының тең болуына әкелетін операцияларға қолданылмайды.

Түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді.

12 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер - «Халықаралық салық реформасы – Pillar II тунтік ережелері».

12 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер ЭЫДҰ BEPS жобасы шеңберінде екінші компоненттің (Pillar II) қағидаларын қабылдау нәтижесінде шығарылды және мыналарды көздейді:

- Заңнамаға Pillar II үлгілік ережелерін енгізуге байланысты туындайтын кейінге қалдырылған салықтарды танудан және ашып көрсетуден міндетті түрде уақытша босатуды; және
- Жаңа заңнамаға жататын ұйымдардың қаржылық есептілігін пайдаланушыларға осы ұйымдарға заңнамада көзделген табыс салығы Pillar II ережелеріне сәйкес, оның ішінде ол күшіне енгенге дейін қандай әсер ететінін жақсы түсінуге көмектесетін ақпаратты ашуға қойылатын талаптар.

Түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне әсерін тигізбеді.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар

Төменде Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін шығару күніне шығарылған, бірақ күшіне енбеген жаңа стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелер келтіріледі. Топ осы стандарттарды, түзетулер мен түсіндірмелерді, егер қолданылатын болса, олардың күшіне ену күнінен бастап қолдануға ниет білдіріп отыр:

16 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер - «Кері жалдау арқылы сату операциясының шеңберіндегі жалдау міндеттемесі»

2022 жылғы қыркүйекте ХҚЕС жөніндегі Кеңес сатушы-жалға алушының сатушы-жалға алушыда сақталатын пайдалану құқығына қатысты кез келген пайда немесе зиян сомасын мойындауын болдырмау үшін сатушы-жалға алушы кері жалдау операциясынан туындайтын жалдау міндеттемесін бағалау кезінде пайдаланатын талаптарды нақтылайтын 16 ХҚЕС (IFRS) түзетулерін шығарды. Түзетулер 2024 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді және 16 ХҚЕС (IFRS) бастапқы қолданылу күнінен кейін жасалған кері жалдаумен сату мәмілелеріне ретроспективті түрде қолданылуы керек. Бұл фактінің ашылып көрсетілу талабымен мерзімінен бұрын қолдануға жол береді.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсерін тигізбейді деп күтілуде.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар (жалғасы)

1 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер - «Міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді ретінде жіктеу»

2020 жылғы қаңтарда ХҚЕС жөніндегі Кеңес 1 ХҚЕС-тің (IAS) 69-76 тармақтарына түзетулерді шығарды, оларда міндеттемелерді қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді етіп жіктеуге қатысты талаптар түсіндіріледі. Түзетулерде мыналар түсіндіріледі:

- Міндеттемелерді реттеу мерзімін кейінге қалдыру құқығы деп нені түсінуге болады;
- Міндеттемелерді реттеу мерзімін кейінге қалдыру құқығы есепті кезеңнің соңына болуы тиіс;
- Міндеттемелердің жіктелуіне ұйымның міндеттемелерді реттеу мерзімін кейінге қалдыру құқығын орындау ықтималдылығы да ықпалын тигізбейді;
- Міндеттеменің талаптары оның жіктелуіне ықпалын тигізбейді, тек егер айырбасталатын міндеттемеге ендірілген туынды құрал өз бетімен үлестік құрал болып табылмаса ғана.

Сонымен қатар, кредиттік келісімге байланысты туындайтын міндеттеме ұзақ мерзімді болып жіктелген және ұйымның осы міндеттемені реттеуді кейінге қалдыру құқығы он екі ай ішінде болашақ ковенанттардың сақталуына байланысты болатын жағдайларда ақпаратты ашу туралы талап енгізілді.

Мұндай түзетулер 2024 жылғы 1 қаңтардан немесе осы мерзімнен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты күшіне енеді және ретроспективті түрде қолданылады. Қазіргі уақытта Топ бұл түзетулердің міндеттемелердің ағымдағы жіктелуіне ықтимал ықпалын саралайды.

7 ХҚЕС-ке (IAS) және 7 ХҚЕС-ке (IFRS) түзетулер - «Өнім жеткізушілерді қаржыландыру туралы келісімдер»

2023 жылғы мамырда Кеңес 7 ХҚЕС-ке (IAS) «Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп» және 7 ХҚЕС-ке (IFRS) «Қаржы құралдары: ақпаратты ашу» түзетулерін шығарды, онда жеткізушілерді қаржыландыру туралы келісімдердің сипаттамалары сипатталған және осындай келісімдер туралы қосымша ақпаратты ашуға қатысты талаптар қамтылған. Ақпаратты ашуға қойылатын талаптар қаржылық есептілікті пайдаланушыларға өнім жеткізушілерді қаржыландыру келісімдерінің ұйымның міндеттемелеріне, оның ақша ағындарына және өтімділік тәуекеліне ұшырағыштығын түсінуге көмектесуге бағытталған.

Түзетулер 2024 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдер үшін күшіне енеді. Бұл фактінің ашылып көрсетілу талабымен мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсерін тигізбейді деп күтілуде.

Валюта айырбастау мүмкіндігінің болмауы - 21 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулер

2023 жылғы тамызда ХҚЕС жөніндегі Кеңес «Валюта айырбастау мүмкіндігінің болмауы» 21 ХҚЕС-ке (IAS) түзетулерді шығарды.

21 ХҚЕС-ке (IAS) түзету ұйымның валютаның айырбасталатындығын қалай бағалауы керектігін және айырбастау мүмкіндігі болмаған кезде ағымдағы айырбастау бағамын қалай анықтауы керектігін түсіндіреді. Егер ұйым әдеттегі әкімшілік кідіріске жол беретін мерзім шегінде және айырбастау операциясы заңмен қорғалатын құқықтар мен міндеттердің пайда болуына әкелетін нарықтық немесе валюталық тетік арқылы басқа валютаны алу мүмкіндігіне ие болса, валюта басқа валютаға айырбасталатын болып табылады.

Егер валюта басқа валютаға айырбасталмаса, ұйым бағалау күніне ағымдағы айырбастау бағамын анықтауға міндетті. Ұйымның ағымдағы айырбастау бағамын бағалаудағы мақсаты нарыққа қатысушылар арасында бағалау күні басым экономикалық жағдайларда реттелген айырбастау операциясы жасалатын бағамды көрсету болып табылады. Түзетулерде ұйым бақыланатын айырбастау бағамын түзетусіз немесе бағалаудың басқа әдісімен қолдана алатындығы атап өтілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

3. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ МАҢЫЗДЫ ЕРЕЖЕЛЕРІ (жалғасы)

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген стандарттар (жалғасы)

Ақпаратты ашып көрсетуге қойылатын талаптар

Егер ұйым валюта басқа валютаға айырбасталмайтындықтан ағымдағы айырбастау бағамын бағаласа, ол өзінің қаржылық есептілігін пайдаланушыларға басқа валютаға айырбасталмайтын валютаның ұйымның қаржылық нәтижелеріне, оның қаржылық жағдайына және ақша ағымына қалай әсер ететінін немесе әсер ететінін түсінуге мүмкіндік беретін ақпаратты ашады.

Ауысу

Түзетулер 2025 жылғы 1 қаңтардан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық есепті кезеңдер үшін күшіне енеді. Бұл фактінің ашылып көрсетілу талабымен мерзімінен бұрын қолдануға жол беріледі. Түзетулерді қолдану кезінде ұйым салыстырмалы ақпаратты қайта есептей алмайды.

Бұл түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігіне айтарлықтай әсерін тигізбейді деп күтілуде.

4. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІК БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігін әзірлеу оның басшылығынан есепті кезеңнің соңына пікір білдіруін, есептілікте көрсетілетін активтер сомаларына ықпал ететін бағалау мәндері мен жорамалдарды айқындауды талап етеді. Дегенмен осы жорамалдар мен бағалау мәндеріне қатысты белгісіздік соған қатысты осы сияқты жорамалдар мен бағалаулар қабылданған активтің баланстық құнына келешекте елеулі түзетулерді талап етуі мүмкін нәтижелерге әкеліп соқтыруы мүмкін.

Қайырымдылықты есепке алу

Топ басшылығы Топ жеке және заңды тұлғалардан алған барлық садақалар мен қайырымдылық көмек шартсыз деп санайды. Донорлар (жеке және заңды тұлғалар) садақа беру үшін Қор шоттарына ерікті түрде қаражат аударады. Тиісінше, Басшылық «Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» ҚР Заңына сәйкес «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ бөліп беретін жарналарды қоспағанда, осы садақалар мен қайырымдылық көмектен түсетін кіріс ақша қаражатын алу сәтінде танылуы тиіс деген қорытындыға келді.

«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ бөліп беретін жарналар

«Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» ҚР Заңына (2023 жылғы 19 маусымдағы өзгерістер) сәйкес «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Үкіметтің шешімі бойынша жыл сайын Қорға жеке (шоғырландырылмаған) таза пайданың кемінде 7%-ын бөліп береді. Осылайша, «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-ның 2022 жылғы жеке таза пайдасы 951.631 миллион теңгені құрады. Тиісінше, 2023 жылы Қор 66.614.101 мың теңге сомаға садақадан түскен кірісті мойындады. 2023 жылғы 31 желтоқсанға Қор осы сомалар 20.650.172 мың теңге алды.

Лотерея қызметінің операторы «Сәтті Жұлдыз» АҚ-ның жарналары

«Лотереялар және лотерея қызметі туралы» ҚР Заңына сәйкес лотерея операторы сатылған лотерея билеттерінен, түбіртектерден немесе өзге де құжаттардан түскен түсімдер мен Қорға міндетті мүлктік жарналар түріндегі жұлде қоры арасындағы айырманың кемінде 10%-ын тоқсан сайын жіберіп отыруға міндетті. 2023 жылдың ішінде Қор 4.887.334 мың теңге алды.

Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау резерві

Топ ақша қаражаты мен оның баламалары және банктік салымдарға қатысты күтілетін кредиттік зияндарға (ККЗ) бағалау резервін таниды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**4. МАҢЫЗДЫ ЕСЕПТІ БАҒАЛАУЛАР МЕН ПАЙЫМДАУЛАР (жалғасы)*****Күтілетін кредиттік зияндарды бағалау резерві (жалғасы)***

Бастапқы танылған сәттен бастап кредиттік тәуекел айтарлықтай ұлғаймаған қаржы құралдары бойынша келесі 12 айдың (12 айлық күтілетін кредиттік зияндар) ішінде мүмкін болатын дефолттардың салдарынан туындауы мүмкін кредиттік зияндарға қатысты залалға бағалау резерві құрылады. Солар бойынша бастапқы танылған сәттен бастап қаржы құралдары үшін кредиттік тәуекел айтарлықтай ұлғайған дефолттың орын алу мерзімдеріне қарамастан (бүкіл мерзім үшін күтілетін кредиттік зияндар) осы қаржы құралының қалған қолданылу мерзімінің ішінде күтілетін кредиттік зияндарға қатысты залалға бағалау резерві құрылады.

Жеке табыс салығы

Жұмыскерлерге және (немесе) өзге де жеке тұлғаларға кірістер төленген кезде Топ салық агенті болып танылады және егер төленетін кірістерге төлем көзінен салық салынатын болса, жеке табыс салығын есептеуді, ұстап қалуды және аударуды қамтамасыз етеді.

341-бапқа сәйкес әскери қызметтің міндеттерін орындауға байланысты әскери қызметшінің, арнаулы мемлекеттік органдар қызметкерінің, құқық қорғау органдары қызметкерінің (кеден органдарының қызметкерін қоспағанда), қызметтік міндеттерін атқаруға байланысты мемлекеттік фельдъегерлік қызмет қызметкерінің кірісі жеке табыс салығын салудан босатылды. Сондай-ақ, табиғи зілзалаға немесе басқа да төтенше жағдайларға байланысты залалдарды өтеу түріндегі кіріс жеке табыс салығын салудан босатылды.

Фармацевтикалық препараттарды сатып алуды қаржыландыру

Топ «Орфандық аурулары бар пациенттерді дәрілік препараттармен қамтамасыз ету» бағдарламасы шеңберінде фармацевтикалық препараттарды сатып алу жөніндегі шарттарды қаржыландырады. Durbin PLC-пен жасалған шарттардың шеңберінде дәрі-дәрмектерге ақы төлеу үш бөлікке бөлінеді: бірінші бөлім дәрі-дәрмек жеткізілгенге дейін төленеді; екінші бөлім дәрі-дәрмек жеткізілген күннен кейін 12 айдан кейін төленеді; және соңғы бөлім дәрі-дәрмек жеткізілген күннен бастап 24 айдан кейін төленеді. Науқас қайтыс болған немесе жағдайы нашарлаған жағдайда барлық кейінгі төлемдер жойылады. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы бағдарламаның барлық қатысушылары препараттарды алды және олардың жағдайы нашарлаған жоқ. Тиісінше, Топ басшылығы Durbin PLC-пен жасалған шарттар шеңберінде төлемдердің қалған бөлігіне қатысты міндеттемелерді толық мойындады.

Білім беру гранттарын қаржыландыру бағдарламасына қатысты шартты міндеттеме

Топ 2023 жылы «Қазақстан Халқына» Білім беру гранттары» қайырымдылық бағдарламасын бекітті. Бағдарлама білім беру гранттарын құру арқылы жоғары білімнің қолжетімділігін арттыруға бағытталған. Грант беру бүкіл оқу кезеңіне «бакалавр» дәрежесін бере отырып, жоғары білімге өтеусіз ақы төлеуді және шәкіртақы төлеуді көздейді. Топ жыл сайынғы негізде жоғары білім алуға ақы төлеу үшін 850 грантты анықтады. Грант басқаға беру құқығынсыз атаулы болып табылады. Грант өз қалауы бойынша аударылған немесе үлгермеген жағдайларда, сондай-ақ шынайы емес ақпарат берілген жағдай анықталған кезде тоқтатылады.

Осы бағдарламаны қаржыландыру үшін қаражатты жинақтау мақсатында 2023 жылы Қор Эндаумент қорын құрды. 2023 жылғы 31 желтоқсанда Эндаумент қорының ақшалай қаражаты 6.719.978 мың теңгені, ал депозиттер мен банктердегі салымдарға орналастырылған қаражат 3.927.643 мың теңгені құрады.

2023 жылғы 26 шілдеде Топ жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының тізімін және 2023-2024 оқу жылына арналған гранттар санын бекітті. Топ оқыту үшін жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарымен шарттар жасады. Топ басшылығы 2023 жылғы 31 желтоқсанға Эндаумент қорының нысаналы қаражатының болуына қарамастан, Топтың «Қазақстан Халқына» Білім беру гранттары» бағдарламасы бойынша оқитын ағымдағы студенттердің оқуын аяқтауды қаржыландыру бойынша конструктивті міндеттемелері жоқ деп есептейді.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**5. САДАҚАДАН ТҮСКЕН КІРІС**

Мың теңгемен	2023 жыл	2022 жылғы 14 қаңтар (құрылған күні) мен 2022 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең үшін
Демеушілермен жасалған шарттар бойынша қаржыландыру	88.011.635	92.120.026
Басқа да түсімдер есебінен қаржыландыру	22.826.037	39.665.996
	110.837.672	131.786.022

Демеушілермен жасалған шарттар бойынша қаржыландыру былайша көрсетілген:

Мың теңгемен	2023 жыл	2022 жылғы 14 қаңтар (құрылған күні) мен 2022 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең үшін
«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ	66.614.101	—
ARCELORMITTAL NETHERLANDS BV	16.000.000	—
«Сәтті Жұлдыз» АҚ	4.887.334	101.000
«ERG Komek» корпоративтік қоры	—	30.000.000
«Халық қайырымдылық қоры» жеке қор	—	12.000.000
«Болат Өтемұратов атындағы қор» жеке қор	—	10.000.000
«Altyntau Kokshetau» АҚ	—	6.470.000
«Kaz Minerals Bozshakol» ЖШС	—	6.200.000
«Kaz Minerals Aktogay» ЖШС	—	6.200.000
«Қазмырыш» ЖШС	—	5.855.000
«Kazakhmys Smelting» ЖШС	—	5.000.000
«Востокцветмет» ЖШС	—	3.100.000
«Кар-Тел» ЖШС	—	2.000.000
«Mall Management» ЖШС	—	1.000.000
Басқалары	510.200	4.194.026
	88.011.635	92.120.026

Басқа түсімдер есебінен қаржыландыру жеке демеушілерден, компаниялардан және жеке тұлғалардан шарт жасаспай түскен түсімдермен көрсетілген.

6. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР

31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін қаржылық кірістер былайша көрсетілген:

Мың теңгемен	2023 жыл	2022 жылғы 14 қаңтар (құрылған күні) мен 2022 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең үшін
Банк салымдары бойынша пайыздық кіріс	15.386.664	12.266.342
	15.386.664	12.266.342

2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Топ 15.386.664 мың теңге мөлшерінде уақытша бос ақша қаражатын орналастырудан пайыздық кіріс алды (2022 жыл үшін: 12.266.342 мың теңге). Топ әкімшілік-шаруашылық шығыстарды уақытша бос ақша қаражатын орналастырудан түсетін сыйақы түріндегі кірістер есебінен жабады. Топ өзінің мақсаттары мен қызметіне сәйкес қайырымдылық көмек көрсету үшін 2023 және 2022 жылдардағы сыйақыдан түскен кірісті пайдалануды жоспарлап отыр.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**7. ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚҚА ЖҰМСАЛҒАН ШЫҒЫСТАР**

Мың теңгемен	2023 жыл	2022 жылғы
		14 қаңтар (құрылған күні) мен 2022 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең үшін
«Орфандық ауруларға шалдыққан емделушілерді дәрі-дәрмектермен қамтамасыз ету» бағдарламасы	21.191.718	15.489.241
«Ауылдық жерлерде тірек мектептердің әлеуетін дамыту» жобасы	17.587.769	2.478.603
«QH Денсаулық жолы» жобасы	3.273.282	—
«Ауылдық жерлерден келген мектеп оқушыларын «QH Жаздық жолдама» балалар лагерлеріне жолдамамен қамтамасыз ету» жобасы	2.089.626	—
«QH арнайы мектеп білім беру ұйымдарын жарақтандыру» жобасы	2.026.495	—
«QH цифрлық технологияларды пайдалана отырып, Ақтөбе облысының шағын жинақты ауылдық мектептерінің әлеуетін дамыту» жобасы	1.819.023	—
Білім беру гранттары	1.664.788	982.726
«QH Алматы облысының мектептерінде «Білім-инновация» лицейлерінің тәжірибесін енгізу» жобасы	1.542.521	—
«Болашақ инженерлер» жобасы	1.256.400	—
«Ақ жол-М» Оңалту орталығын жарақтандыру» жобасы	944.891	—
«Coursega» – қазақ тілінде	862.172	—
«Мүгедектігі бар балалар мен жастарды (14-29 жас) инновациялық протездік-ортопедиялық бұйымдармен қамтамасыз ету» жобасы	636.873	554.997
«Ерте араласу орталықтарын жарақтандыру» жобасы	592.753	63.413
Қайғылы қаңтар оқиғаларында зардап шеккендерге қайырымдылық көмек көрсету	562.600	2.318.577
«Оңалту орталықтарын жарақтандыру – «QH Оңалту орталықтары» жобасы	488.004	—
Шетелдік клиникаларда ауыр науқастарды емдеу	431.830	72.789
«QH-жабдықпен жарақтандыру бөлігінде онкологиялық қызметті дамыту» жобасы	342.000	—
«Қостанай облысында Әулікөл ауданы, Аманқарағай ауылдық округі балалар жазғы лагерін салу» жобасы	268.850	—
«QH Балалар нейрохирургиялық қызметін дамыту» жобасы	248.116	—
«Аутизм және басқа да ақыл-ой кемістігі бар балаларға арналған орталықтарды жарақтандыру» жобасы	223.668	—
«24 балалар спорт залы» жобасы	20.891	672.681
Батыс Қазақстан облысында табиғи апаттан зардап шеккен азаматтарға қайырымдылық көмек	—	209.581
Қостанай облысында өрттен зардап шеккен азаматтарға қайырымдылық көмек	—	771.905
Басқасы	977.202	174.000
	59.051.472	155.522
		23.944.035

«Орфандық ауруларға шалдыққан емделушілерді дәрі-дәрмектермен қамтамасыз ету» бағдарламасы бойынша шығыстарға дәрі-дәрмектерді сатып алу шығыстары жатады.

«Ауылдық жерлерде тірек мектептердің әлеуетін дамыту» жобасы бойынша шығыстарға сыныптарға арналған жабдыққа, жиһазға, спорттық жабдықтарға, кеңсе тауарларына және т.б. шығыстар жатады.

«QH Денсаулық жолы» жобасы бойынша шығыстар - шалғайдағы елді мекендерде тексеру жүргізу үшін медициналық жылжымалы кешендерді сатып алуды қаржыландыру бойынша шығыстар.

«QH Жаздық жолдама» жобасы бойынша шығыстар ауылдық жерлерден келген мектеп оқушыларын балалар лагерлеріне жолдамамен қамтамасыз ету бойынша шығыстарды қамтиды.

«QH арнайы мектеп білім беру ұйымдарын жарақтандыру» жобасы бойынша шығыстарға техникалық оқыту құралдарымен, жиһазбен, кабинеттер мен шеберханаларға арналған мамандандырылған жабдықтармен жарақтандыру шығыстары жатады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)

7. ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚҚА ЖҰМСАЛҒАН ШЫҒЫСТАР (жалғасы)

«QH арнайы мектеп білім беру ұйымдарын жарактандыру» жобасы бойынша шығыстарға техникалық оқыту құралдарымен, жиһазбен, кабинеттер мен шеберханаларға арналған мамандандырылған жабдықтармен жарактандыру шығыстары жатады.

«QH цифрлық технологияларды пайдалана отырып, Ақтөбе облысының шағын жинақты ауылдық мектептерінің әлеуетін дамыту» жобасы бойынша шығыстарға химия, биология, физика кабинеттері мен робототехника бойынша сабақтар өткізуге арналған кабинеттерді жабдықтармен және жиһазбен жарактандыру шығыстары жатады.

Білім беру гранттарына арналған шығыстарға көп балалы отбасылардан және аз қамтылған отбасылардан шыққан ауыл мектептерінің түлектерін, сондай-ақ жетім балалар мен мүгедек балаларды қолдау шығыстары жатады.

«QH Алматы облысының мектептерінде «Білім-инновация» лицейлерінің тәжірибесін енгізу» жобасы бойынша шығыстарға химия, биология, физика зертханалары мен кабинеттерін жаңа жабдықтармен және жиһазбен жарактандыру шығыстары жатады.

«Болашақ инженерлер» жобасы бойынша шығыстарға робототехниканы зерделеу үшін ауылдық жерлерде және шағын қалаларда балаларға қосымша білім берудің қолжетімділігін қамтамасыз ету шығыстары жатады.

«Ақ жол-М» оңалту орталығын жарактандыру» жобасы бойынша шығыстарға психоневрологиялық аурулары бар және тірек-қимыл аппараты бұзылған балаларға арналған орталықтарды жабдықтармен жарактандыру шығыстары жатады.

«Coursera – қазақ тілінде» жобасы бойынша шығыстар «Coursera» білім беру платформасының қазақ тіліне курстарын оқшаулау бойынша шығыстарды қамтиды, кейіннен Қазақстанның 25 жетекші өңірлік жоғары оқу орындарының студенттеріне қолжетімділік беріледі.

«Мүгедектігі бар балалар мен жастарды (14-29 жас) инновациялық протездік-ортопедиялық бұйымдармен қамтамасыз ету» жобасы бойынша шығыстарға протездік-ортопедиялық бұйымдарды дайындау шығыстары жатады.

«Ерте араласу орталықтарын жабдықтау» жобасы бойынша шығыстарға мамандандырылған жабдықты сатып алу және орнату шығыстары жатады.

Қайғылы қаңтар оқиғаларында зардап шеккендерге қайырымдылық көмек көрсетуге арналған шығыстар қаза тапқан әскери қызметшілердің, ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдары қызметкерлерінің отбасыларына 7 миллион теңге, әрбір ауыр жараланған әскери қызметшіге, ішкі істер және ұлттық қауіпсіздік органдары қызметкерлеріне 3 миллион теңге мөлшерінде, сондай-ақ қаза тапқан әскери қызметшілер мен ішкі істер органдары және ұлттық қауіпсіздік қызметкерлерінің отбасыларындағы әрбір кәмелетке толмаған балаға 2 миллион теңге мөлшерінде төленетін төлемдермен білдірілген. Осы төлемдермен байланысты есептелген жеке табыс салығы Қордың қайырымдылық жобалары бойынша шығыстарға қосылған.

«Оңалту орталықтарын жарактандыру – «QH Оңалту орталықтары» жобасы бойынша шығыстарға мамандандырылған жабдықтарды сатып алу және орнату шығыстары жатады.

Шетелдік клиникалардағы емдеу шығыстары ауыр науқастарды емдеуге кететін шығыстарды қамтиды.

«Жабдыкпен жабдықтау бөлігінде QH-онкологиялық қызметті дамыту» жобасы бойынша шығыстарға StealthStation S8 навигациялық жүйесін сатып алуды қаржыландыру шығыстары жатады.

«QH балалар нейрохирургиялық қызметін дамыту» жобасы бойынша шығыстарға мамандандырылған медициналық жабдықтарды сатып алу және орнату шығыстары жатады.

«Аутизм және басқа да ақыл-ой кемістігі бар балаларға арналған орталықтарды жабдықтау» жобасы бойынша шығыстарға мамандандырылған жабдықты сатып алу және орнату шығыстары жатады.

«24 балалар спорт залы» жобасы бойынша шығыстар балалар үшін спортқа қолжетімділік деңгейі төмен елдің шалғай елді мекендерінде балалар спортының қолжетімділігін арттыру үшін спорт залдарын спорт жабдықтарымен жарактандыруға арналған шығыстармен білдірілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**8. ЖАЛПЫ ЖӘНЕ ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР**

Мың теңгемен	2023 жыл	2022 жылғы 14 қаңтар (құрылған күні) мен 2022 жылғы 31 желтоқсан аралығындағы кезең үшін
Жалақы және тиісті салықтар мен аударымдар	438.269	146.343
Жалдау шығыстары	56.166	16.686
Аудиторлық қызметтер	39.200	—
Иссапар шығыстары	13.645	5.796
Демалыстар бойынша резервті есептеу	13.593	1.180
Кәсіби қызметтер	7.990	25.724
Лицензиялық ақпарат жүйелеріне қолжеткізу қызметтері	7.264	—
Желі мен жабдықты орнату	6.018	—
Басқасы	27.296	26.684
	609.441	222.413

9. «САМҰРЫҚ-ҚАЗЫНА ҰӘҚ» АҚ-НАН АЛЫНУҒА ЖАТАТЫН ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ҚАРАЖАТЫ

«Ұлттық әл-ауқат қоры туралы» ҚР Заңының 30-бабының 5-тармағына сәйкес «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ жыл сайын Самұрық-Қазынаның өткен жылғы жеке қаржылық есептілігінде таза кірістің кемінде 7%-ын «Қазақстан Халқына» ҚҚ бөледі. Самұрық-Қазына қабылдаған «Қазақстан Халқына» ҚҚ коммерциялық емес ұйымға қаражат бөлу қағидаларына сәйкес тиісті қаражат «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ жалғыз акционерінің шешіміне және Қазақстан Республикасы Үкіметінің қаулысына сәйкес бөлінеді.

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Самұрық-Қазынаның қажетті корпоративтік шешімдері қабылданды, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 19 желтоқсандағы ҚР-да онкологиялық аурулармен күрес жөніндегі 2023-2027 жылдарға арналған Кешенді жоспарда көзделген іс-шараларды іске асыру және орфандық аурулармен ауыратын ҚР азаматтарын дәрілік препараттармен қамтамасыз ету үшін Қорға 66.614.101 мың теңге мөлшерінде ақша қаражатын бөлу туралы қаулысы қабылданды. 2023 жылдың ішінде Қор осы сомадан 20.650.372 мың теңге алды. Осылайша, 2023 жылғы 31 желтоқсанда Қор «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-нан («Самұрық-Қазына») 45.963.729 мың теңге көлемінде қайырымдылық қаражатын алғанын мойындады.

10. ТӨЛЕНГЕН АВАНСТАР

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төленген аванстар негізінен «Медсервис Плюс» КФК» ЖШС Линпарза, Верзенио және басқа да медициналық препараттарды жеткізгені үшін 4.780.174 мың теңге, «Стофарм» ЖШС Дарзалекс, Кискалитм, Эрлеада, Ридапт, Лорбрена және Алеценза медициналық препараттарды жеткізгені үшін 2.598.255 мың теңге сомасында, «Қарағанды фармацевтикалық кешені» ЖШС онкологиялық аурулармен күрес жөніндегі кешенді жоспарға сәйкес онкологиялық аурулары бар азаматтарды дәрілік қамтамасыз етуді қаржыландыру тәсілдері шеңберінде Блинцито препаратын жеткізгені үшін 910.653 мың теңге сомасында, «Демеу техникалық құзыреттілік орталығы» ЖШС «QH жабдыктармен жабдықтау бөлігінде онкологиялық қызметті дамыту» жобасының шеңберінде медициналық жабдыктарды жеткізгені үшін 1.855.288 мың теңге сомасында берілген сомалармен білдірілген.

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төленген аванстар негізінен «Базисный магазин» ЖШС «Ауылдық жерлерде тірек мектептердің әлеуетін дамыту» бағдарламасы шеңберінде мектептерді жарақтандыру үшін жабдыктар жеткізгені үшін 979.795 мың теңге мөлшерінде берген сомалармен, «Медсервис Плюс» Қазақ фармацевтикалық компаниясы» ЖШС «Орфандық ауруларға шалдыққан емделушілерді дәрі-дәрмектермен қамтамасыз ету бойынша жобаларға амалдар туралы» бағдарламасы шеңберінде Қоселуго медициналық препаратын жеткізгені үшін 280.213 мың теңге сомасында және «Арман Инжиниринг» ЖШС «Болашақ инженерлер» бағдарламасы шеңберінде жабдықты жеткізгені үшін 176.400 мың теңге сомасында білдірілген.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**11. БАНК САЛЫМДАРЫ**

<i>Мың теңгемен</i>	2023 жылғы 31 желтоқсан	2022 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен банктік салымдар	29.964.355	40.106.605
Минусы: күтілетін кредиттік зияндар резерві	(96.513)	(364.106)
	29.867.842	39.742.499

2023 жылғы 31 желтоқсанға үш айдан астам мерзіммен банк салымдары бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 15,56% (2022 жылғы 31 желтоқсанға: 13,72%) болды. 2023 жылы үш айдан астам мерзіммен банк салымдары бойынша пайыздық кіріс 4.848.653 мың теңге (2022 жылы: 11.021.180 мың теңге) болды.

Банк салымдары бойынша күтілетін кредиттік зияндарды бағалау резервіндегі өзгерістер төменде келтірілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2023 жыл	2022 жыл
1 қаңтарға	364.106	—
(Түзету)/Есептеу	(267.593)	364.106
31 желтоқсанға	96.513	364.106

12. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ

<i>Мың теңгемен</i>	2023 жылғы 31 желтоқсан	2022 жылғы 31 желтоқсан
Теңгемен қысқа мерзімді депозиттер	89.835.727	77.135.996
Банктердегі ағымдағы шоттар, теңгемен	10.142.251	1.022.481
АҚШ долларында банктердегі ағымдағы шоттар	3.321.478	—
Банктердегі ағымдағы шоттар, рубльмен	880	14.222
Күтілетін кредиттік зияндар резерві	(123.764)	(128.654)
	103.176.572	78.044.045

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бір күннен үш айға дейінгі мерзіммен теңгемен қысқа мерзімді депозиттер бойынша орташа алынған сыйақы мөлшерлемесі 14,85%-ды құрады (2022 жылғы 31 желтоқсан: 13,31). 2023 жылы үш айға дейінгі мерзіммен қысқа мерзімді депозиттер бойынша пайыздық кіріс 10.538.011 мың теңге (2022 жылы: 1.245.174 мың теңге) болды.

Ақша қаражаты мен оның баламалары бойынша күтілетін кредиттік зияндардың бағалау резервіндегі өзгерістер төменде көрсетілген:

<i>Мың теңгемен</i>	2023 жыл	2022 жыл
1 қаңтарға	128.654	—
(Түзету)/Есептеу	(4.890)	128.654
31 желтоқсанға	123.764	128.654

13. САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК

<i>Мың теңгемен</i>	2023 жылғы 31 желтоқсан	2022 жылғы 31 желтоқсан
Қайырымдылық көмек бойынша кредиторлық берешек	5.914.768	252.660
Басқа да кредиторлық берешек	19.942	5.887
	5.934.710	258.547

2023 жылы Top Durbin PLC компаниясынан Золгенсма препаратын сатып алды. Шарттың жалпы сомасын 11.550 мың АҚШ доллары құрады. Келісімшарт талаптарына сәйкес міндеттемелерді төлеу үш бөлікпен жүзеге асырылады. Бастапқы төлем келісімшарттың жалпы сомасының үштен бірін құрайды және аванстық төлем болып табылады. Қалдықтың баламалы үлестерін қамтитын кейінгі төлемдер Топ препаратты алғаннан кейін бір және екі жылдан кейін жасалады. Бұл міндеттемелер 7.13% -7.79% дисконт мөлшерлемесін пайдалана отырып есептелген әділ құн бойынша танылды.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**13. САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (жалғасы)**

Бастапқы тану кезінде кредиторлық берешектің әділ құны 10.780 мың АҚШ долларына тең болды (баламасы 4.869.197 мың теңге). 2023 жылдың ішінде Топ 3.850 мың АҚШ долларын төледі (баламасы 1.719.262 мың теңге). 2023 жыл ішінде Топ осы міндеттеме бойынша дисконттың амортизациясы ретінде 274 мың АҚШ долларын (баламасы 124.650 мың теңге) мойындады. 2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Durbin PLC алдындағы сауда кредиторлық берешек 7.204 АҚШ доллары болды (баламасы 3.274.586 мың теңге).

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және басқа да кредиторлық берешектің қалған бөлігі «ITECH PRO» ЖШС алдында 778.689 мың теңге сомасында және «SPACE Y» ЖШС 301.075 мың теңге «QH Алматы облысының мектептерінде «Білім-инновация» лицейлерінің тәжірибесін енгізу» бағдарламасы шеңберінде мектептерді жарақтандыру үшін жабдықтар жеткізгені үшін, «Оптимус Медика» ЖШС алдында «QH Денсаулық жолы» жобасы шеңберінде «Optima жылжымалы кешенін» (онкологиялық аурулардың ерте сатысында пациенттерді анықтау үшін) сатып алуды қаржыландыру үшін 545.547 мың теңге, «Базисный магазин» ЖШС алдында 403.428 мың теңге сомасында, «STEM ACADEMIA» ЖШС алдында 360.686 мың теңге, «EDTECH INNOVATION» ЖШС алдында «Ауылдық жерлерде тірек мектептердің әлеуетін дамыту» бағдарламасы шеңберінде мектептерді жарақтандыру үшін жабдықтар жеткізгені үшін 119 363 мың теңге сомадағы берешекпен білдірілген.

15. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР**Негізгі басқарушы персоналға төленетін сыйақы**

2023 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі басқарушы персонал 4 адамнан (2022 жыл: 3 адам) тұрды. Есепті кезеңдегі жалақы Қор Басқармасының 2 мүшесіне және Эндаумент қорының Директорына төленді. Басқарма төрағасы өз еркімен (өз бастамасы бойынша) жалақы алмайды. 2023 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін негізгі басқарушы персоналға төленген сыйақының жалпы сомасы 43.247 мың теңге (2022 жылы: 23.543 мың теңге) болды, ол негізінен жалақы мен басқа да төлемдерден тұрды және жиынтық кіріс туралы есептің жалпы және әкімшілік шығыстар құрамына қосылды.

16. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ

Тәуекелдерді басқару Қор қызметінің маңызды элементі болып табылады. Қор тәуекелдердің дәрежесі мен көлемі бойынша тәуекелге ұшырағыштығы талданатын тәуекелдер бойынша ішкі есептер арқылы оның операцияларына жататын қаржы тәуекелдерін бақылайды және басқарады. Мұндай тәуекелдерге, негізінен, кредиттік тәуекел, валюталық тәуекел және өтімділік тәуекелі кіреді. Бұдан әрі Қордың осы тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатының сипаттамасы келтіріледі.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – валюталарды айырбастау бағамдарының өзгеруіне байланысты қаржы құралы құнының өзгеру тәуекелі. Қор операциялары Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асырылады. Есепті күнге Қордың шетел валютасындағы активтері мен міндеттемелерінің маңызды еместігіне байланысты валюталық тәуекелдің әсері шамалы болып табылады.

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – Қор қаржылық шығындарды көтереді деген тәуекел, өйткені контрагенттер қаржы құралы немесе клиенттік шарт бойынша өз міндеттемелерін орындамайды. Қор оның операциялық қызметімен және банктер мен қаржы ұйымдарындағы депозиттерді, валюталық операцияларды және басқа да қаржы құралдарын қоса алғанда, қаржылық қызметпен байланысты кредиттік тәуекелге ұшырағыш келеді. Қор ақша қалдықтары мен депозиттердің орналастырылуы мен банктік рейтингтерді тұрақты қадағалап отырады.

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІККЕ ЕСКЕРТПЕЛЕР (жалғасы)**16. ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ (жалғасы)****Кредиттік тәуекел (жалғасы)**

31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың ақша қаражаты мен банк салымдары келесі банктерде орналастырылған:

	Орналасқан жері	Рейтинг	2023 жылғы 31 желтоқсан	2022 жылғы 31 желтоқсан
Банктер				
«Халық Банкі» АҚ	Қазақстан	Вaa2 (позитивті)	42.234.316	24.910.772
«Еуразиялық Банк» АҚ	Қазақстан	В1 (позитивті)	28.797.516	27.868.415
«Қазпошта» АҚ	Қазақстан	Вaa3 (позитивті)	20.675.324	—
«ForteBank» АҚ	Қазақстан	Вa2 (позитивті)	16.100.030	21.575.167
«Bank RBK» АҚ	Қазақстан	В1 (позитивті)	12.693.264	30.667.663
«Kaspi Bank» АҚ	Қазақстан	В1 (позитивті)	9.598.917	8.980.779
«Нұрбанк» АҚ	Қазақстан	В3 (позитивті)	2.530.417	2.682.290
«БанкЦентрКредит» АҚ	Қазақстан	Вa2 (позитивті)	518.625	1.012.472
«First Heartland Jusan Bank» АҚ	Қазақстан	В1 (позитивті)	116.282	581.746
Минусы: күтілетін кредиттік зияндар резерві			(220.277)	(492.760)
			133.044.414	117.786.544

Өтімділік тәуекелі

Сауда және басқа да кредиторлық берешек қысқа мерзімді болып табылады және 3 айдың ішінде өтелуге жатады. Ақша қаражаты мен оның баламаларының айтарлықтай балансына және қысқа мерзімді банктік салымдарға байланысты өтімділік тәуекелі маңызды емес.

Қаржы құралдарының әділ құны

Ақша қаражатының, банк салымдарының, сауда және басқа да дебиторлық берешектің, сауда және басқа да кредиторлық берешектің, басқа қаржылық міндеттемелердің баланстық құны мұндай қаржы құралдарының қысқа мерзімділігіне орай шамамен олардың әділ құнына тең.

2023 жылғы 31 желтоқсанға Қордың 1-ші немесе 2-ші деңгейдегі қаржы құралдары ретінде жіктелген қаржы құралдары болмады.

17. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

2024 жылдың наурыз-сәуір айларында еліміздің бірнеше өңірінде (Солтүстік Қазақстан, Атырау, Ақтөбе, Ақмола, Қостанай, Батыс Қазақстан және т.б. облыстар) күрделі су тасқыны жағдайы қалыптасты.

Тұжырымдамаға сәйкес Қордың мақсаттарының бірі төтенше жағдайлар кезінде зардап шеккен халыққа көмек көрсету болып табылады. Осыған байланысты 2024 жылғы 8 сәуірде Қордың Қамқоршылық кеңесі су тасқыны салдарынан зардап шеккен еліміздің бірқатар өңірлерінде көмек көрсету мәселесін қарады және осы мақсаттарға 10 млрд. теңге бөлу туралы шешімді бекітті.

2024 жылдың қаңтар-наурыз айларында Топ «Самұрық-Қазына ҰӘҚ» АҚ-дан кайырымдылық қаражатынан қалған берешекті өтеу шеңберінде 45.963.729 мың теңге мөлшерінде ақша қаражатының қалған бөлігін алды.